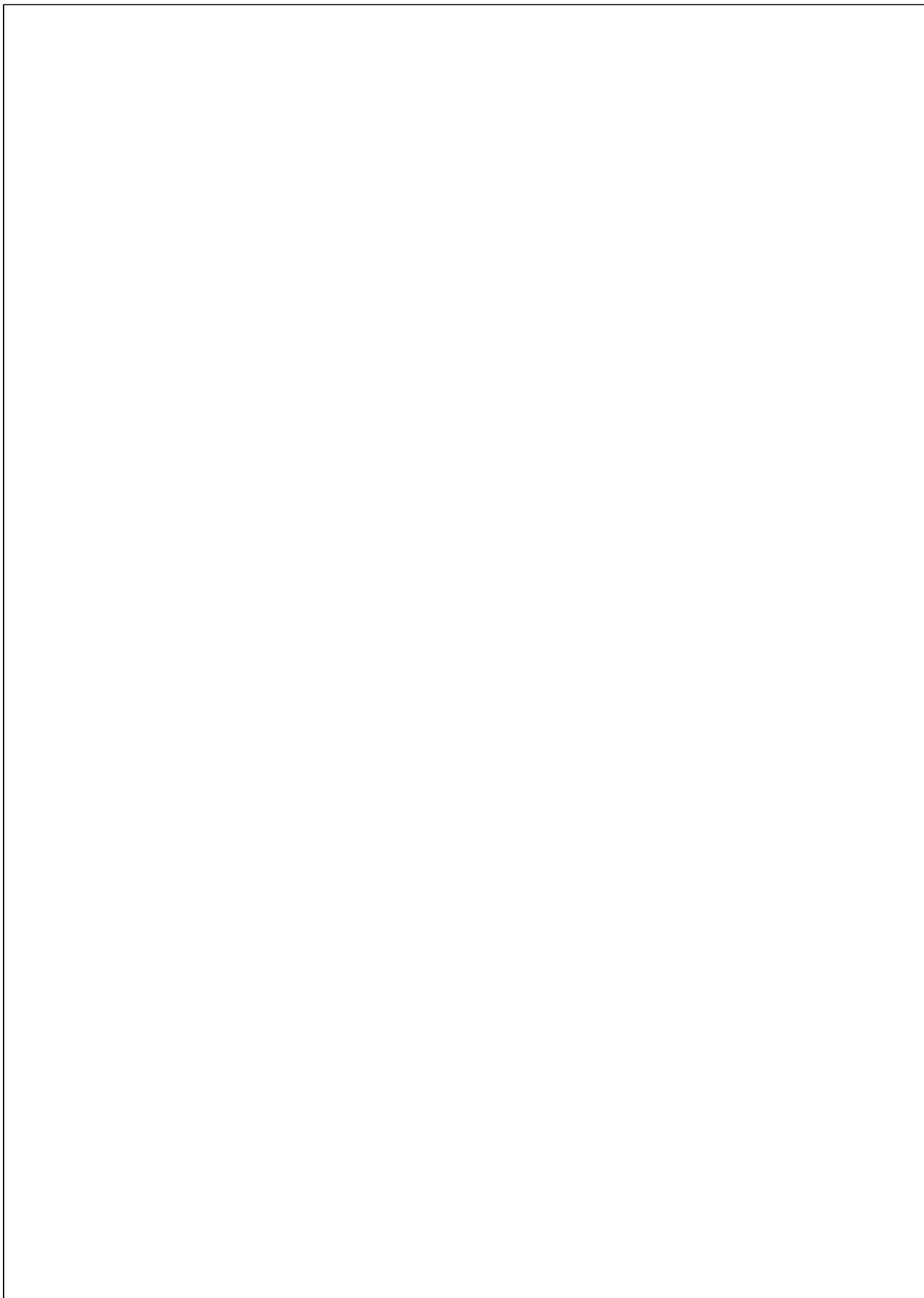

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/207180,Anna-Marcinkiewicz-Kaczmarczyk-Rekrutacja-do-Pomocniczej-Sluzby-Kobiet.html>
26.02.2026, 23:19

Anna Marcinkiewicz-Kaczmarczyk: Rekrutacja do Pomocniczej Służby Kobiet

Pierwsze oddziały Pomocniczej Służby Kobiet przy Polskich Siłach Zbrojnych w Związku Sowieckim powstały na jesieni 1941 r.

02.10.2026

[Polskie Siły Zbrojne poza krajem](#) [Polskie wojsko](#)

Punkty zborne dla kobiet utworzono przy 5. Kresowej Dywizji Piechoty w Tatiszczewie i 6. Lwowskiej Dywizji Piechoty w Tockoje. 15 września zlikwidowano punkt zborny w Tockoje, włączając go do punktu zbornego w Buzułuku, przy Dowództwie PSZ w ZSRS. Funkcję komendantki pełniła tam Maria Olechnowicz.

Uznane za zdolne do tej służby

Nowo przyjęte ochotniczki kierowano stamtąd do obozów w Tockoje i Tatiszczewie, gdzie otrzymywały przydziały. Od połowy września komendantką punktu zbornego w Tatiszczewie, przy 5. KDPiech, została Jadwiga Krakowska.

W pierwszym rozkazie „Pomocnicza Służba Kobiet” ze stycznia 1942 r., ogłoszonym w Buzułuku, zgodnie z sugestią szefowej PSK, podkreślono, że ochotniczy pobór kobiet do służby pomocniczej oparty został na „ustawie o powszechnym obowiązku wojskowym”. Do służby wojskowej przyjmowano wszystkie Polki w wieku od 18 do 45 lat, które zgłosiły się ochotniczo do pomocniczej służby wojskowej i „zostały uznane za zdolne do tej służby”.

Przewidywano możliwość przyjmowania kobiet starszych, ale tylko w wyjątkowych sytuacjach i za zgodą dowódcy PSZ. Nie rozpatrywano podań kandydatek posiadających rodziny na terenie ZSRS.

Świadectwo i życiorys

Wszystkie Polki zainteresowane służbą wojskową musiały złożyć odpowiednie podania do Dowództwa PSZ w ZSRS oraz załączyć do nich następujące dokumenty: metrykę urodzenia lub dokument zastępczy, zaświadczenia potwierdzające obywatelstwo polskie oraz niekaralność kandydatki, świadectwo lekarskie, świadectwo szkolne i życiorys.

W życiorysie, oprócz danych personalnych, należało uwzględnić zawód ojca lub męża oraz jego miejsce pobytu, nazwy szkół, do których kandydatka uczęszczała, ilość ukończonych klas, poziom znajomości języków obcych, charakter zadań, jaki chciałaby wykonywać oraz dane personalne osoby polecającej ją do służby.

Od osób, które nie miały ukończonych 21 lat, wymagano, aby przedstawiły również pozwolenie jednego z rodziców. Ostateczną decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu kandydatki podejmował Dowódca PSZ w ZSRS.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Polskie Siły Zbrojne poza krajem, Polskie wojsko

Artykuł